

BLAHOSLAVENÍ PLAČÍCÍ

První čtení:

Předložil jsem ti život i smrt, požehnání i zlořečení; vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvé potomstvo a miloval Hospodina, svého Boha, poslouchal ho a přimkl se k němu. Na něm závisí tvůj život a délka tvých dnů...

(Deuteronomium 30:19-20)

Základem dnešního kázání jsou slova z Matoušova evangelia 5. kapitoly, verše: 1-16, zejména tedy verš 4.

1 Když spatřil zástupy, vystoupil na horu; a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. 2 Tu otevřel ústa a učil je:

3 „Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské.

4 Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.

5 Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

6 Blaze těm, kdo hladovějí a žízňají po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

7 Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.

8 Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uvidí Boha.

9 Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.

10 Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské.

11 Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat a lživě mluvit proti vám všechno zlé kvůli mně. 12 Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích; stejně pronásledovali i proroky, kteří byli před vámi.

13 Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali.

14 Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře.

15 A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. 16 Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích...“

Řada blahoslavenství z Ježíšova Kázání na hoře je **velmi povzbudivý text**.

Vlastně jsem se k textu dostal po delší době, díky zadání Pavla Paluchníka, s nímž jsem si vyměnil minulý týden kazatelnu. Nakonec jsem si řekl, že mohu na dané téma mluvit i u nás, protože Blahoslavenství je v jistém smyslu **vyučování o charakteru občana Božího království**. Nejprve jsem tedy zajásal, abych posléze přeci jen trochu znejistěl, když mě napadlo: „*Dá se vůbec k tomu Ježíšovu slovu něco rozumného dodat?*“ Ale nakonec jsem se o to přeci jenom pokusil, takže se nad textem několikrát setkáme. A vy alespoň víte, co si můžete v týdnu přečíst a nad čím můžete sami přemýšlet.

Nejspíš už jsme slyšeli kolem sebe „blahoslavenství“ naší doby: *Blahoslavený, který je bohatý a zdravý – nic mu nechybí; blahoslavený, který se baví a užívá si života, neboť ho bolesti světa mijejí; blahoslavený ten, kdo je asertivní, protože vždycky dosáhne svého; blahoslavený ten, kdo si může podmáznout soudy, toho nic neohrozí; blahoslavený ten, kdo umí ovládat umění sebeprezentace, neboť tomu se budou klanět davy; blahoslavený bezohledný, protože ho nic nezdržuje na cestě za jeho vizemi a touhami...*

Pak už by ta **blahoslavenství úspěšných** nejspíš narazila, protože v **lidském pojetí úspěchu přeci nejde o setkání s Bohem**, nebo o **rozsévání nějakého pokoje...**, o **trpění pronásledování** kvůli víře ani nemluvě.

Kdo chce být dnes solí země, nebo světlem světa?! Sami se těmi slovy často povzbuzujeme, ale nejsem si jist, že nám dochází, že obojí v Ježíšově pojetí **znamená především oběť pro druhé**. Svou slanosť – chutí, či svou září posloužit druhým, nikoli sobě... Sůl teprve když se rozpustí a spojí s tím dalším, dodává chuť či konzervuje. Teprve když se použije energie, aby se proměnila ve světlo, může být k užitku druhým (a je jedno, jestli vypálíte svíčku, nebo roztočíte elektroměr kvůli žárovce).

Zpět k Ježíšovým blahoslavenstvím. Když se nad nimi znovu zamýšlím, docházím k tomu, že jsou určena lidem, kteří **odrážejí nebo alespoň usilují o určitý pozitivní směr**, o charakter občana Božího království. Jejich **zaměření je správné** – touží po spravedlnosti, po naplnění, usilují o pokoj, rozdávají milost, trpí pro spravedlnost a dobré věci spíše teprve očekávají.

- ***Kdo pláče? Nebo možná – při jakých příležitostech pláčete vy?***
- ***Kdy naposledy jste plakali a proč?***

Pláč je **projevem života**. Je vnějším projevem silného vnitřního **emocionálního hnutí**. Pláčeme, když prožíváme lítost, sebelítost, zármutek, pláčeme bolestí, někdy i radostí, můžeme samozřejmě plakat i vzteky.

Pláč má pro mezilidskou komunikaci jednu zásadní výhodu – **okolí okamžitě pozná, že se uvnitř Vás něco děje**. Jste čitelní, nic nezastíráte – dokonce ani ten vztek.

Nejčastěji je však pláč spojen s **pocitý prožívaného osobního neštěstí, pokoření, nebo lítosti nad nějakou či něčí ztrátou**. Mě osobně nejvíce za srdce „bere“ pláč, kdy se někdo dokáže vžít do bolesti druhého a vyjádří tím spoluúčast či porozumění jeho hluboké bolesti.

Vybavuje se mi jeden takový konkrétní okamžik – před více jak patnácti lety se jedna sestra sdílela během nedělních bohoslužeb se svými bolestivými zkušenostmi ze vztahů v rodině. Povídání ani nedokončila a usedavě se rozplakala. Naše Eliška, tehdy ještě malá, najednou přiběhla odkud si ze zadní části místnosti, sedla si vedle této sestry, chytila ji za ruku a plakala s ní. Nejspíš ve své věku úplně nechápala, o čem byla řeč, nicméně určitě rozuměla lidské bolesti a soucítila s tím, kdo trpí.

Pláč, o kterém mluví Ježíš, je pláč ještě jiného „druhu“ či „kvality“. Je to ve skutečnosti **nářek a zoufání nad vlastní nedostatečností tváří v tvář Bohu**. Jde o pláč spojený s **bolestí nad vlastním hříchem**. (Jako příklad můžeme uvést pláč krále Davida. Schválně si přečtete Žalm 51 a naplno vám dojde, co je hluboké pokání nad vlastním selháním.)

Je to také pláč nad **strašným stavem světa** okolo nás, který ač je nádherným místem pro život, je námi poničený a je plný násilí, bolesti a nespravedlnosti; **nad světem**, který odmítá nabídnutou pomoc a slitování. (To jsou mnohé nářky celé řady proroků, ale třeba i nářek Ježíše nad Jeruzalémem.)

Je to pláč a zoufání si člověka, který ví, že se **má chovat jako pastýř stvoření...**

- *Jak podle Vás jedná člověk jako pastýř Božího stvoření?*

(co nejlépe má pečovat o stvořené a dbát na správný/spravedlivý chod věcí)

...a přesto se z něj stal spíše řezník stvoření.

- *Jak jedná řezník, čím se projevuje?*

(vše použije především pro své blaho a momentální prospěch, co může, to dobře zpeněží)

Takový pláč vyjadřuje jednu důležitou skutečnost – **není nám lhostejné to**, co se děje s námi, s našim nejbližším okolím i se světem.

A právě k takovým plačícím se na rozhraní věků sklonil Ježíš, jak už to zaslibuje prorok Izajáš:

Duch Panovníka Hospodina je nade mnou. Hospodin mě pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným, poslal mě obvázat rány zkroušených srdcem, vyhlásit zajatcům svobodu a vězňům propuštění, vyhlásit léto Hospodinovy přízně, den pomsty našeho Boha, potěšit všechny truchlíci, pozvednout truchlíci na Sijónu, dát jim místo popela na hlavu čelenku, olej veselí místo truchlení, závoj chvály místo ducha beznaděje. (Izajáš 31:1-3)

I tohle blahoslavenství o plačících je samo o sobě paradoxní, ostatně jako ta ostatní. Asi těžko si připadá šťastný (blahoslavený) ten, kdo pláče a prožívá vnitřní bolest. Ale co tu zaznívá? Především to, že **není všem dnům konec a že to neskončí jen tím pláčem**. To skutečně dobré je teprve před námi. Máš-li bolesti a zármutek, pak budeš ošetřen a potěšen. **Tvůj zármutek se promění ve veselí, a beznaděj se promění v radostnou chválu.**

Amen

Požehnání:

A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo.“ Ten, který seděl na trůnu, řekl: „Hle, všechno tvořím nové.“ A řekl: „Napiš: Tato slova jsou věrná a pravá.“ A dodal: „Již se vyplnila. Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec. Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé. Kdo zvítězí, dostane toto vše; já mu budu Bohem a on mi bude synem...“

(Zjevení Janovo 21:2-7)

Petr Plaňanský (KS Nymburk 2. 2. 2020)